

קשרים ביןלאומיים

5

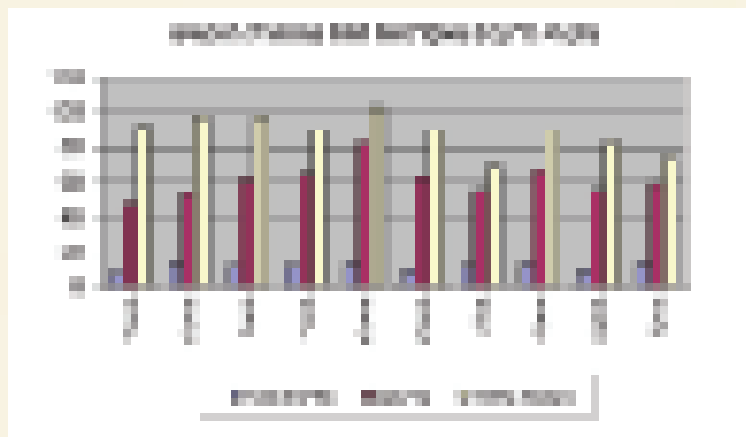
בשער הפרק: בשנת הדוח לאקדמיה הסכמים
עם 38 מוסדות וארגונים (ברובן אקדמיות
למדעים) ב־35 מדינות ברחבי העולם

5. קשרים בין-לאומיים

לאקדמיה הסכמים עם 38 מוסדות (ברובם אקדמיות למדעים) ב-35 מדינות באירופה, באמריקה הצפונית והדרומית, במרכז אסיה, בתת-היבשת ההודית ובמזרח הרחוק, והיא חברה במספר רב של ארגונים בין-לאומיים חשובים. הקשרים הבין-לאומיים של האקדמיה באים לידי ביטוי בחילופי חוקרים במסגרת הסכמים עם אקדמיות בעולם, בקיום סדנאות מדעיות דו-לאומיות ורב-לאומיות, בפעילות מדעית אזורית ובייצוג הקהילייה המדעית הישראלית בארגוני מדע בין-לאומיים. לאחרונה נחתמו הסכמים חדשים עם האקדמיות הלאומיות של דרום-קוראה, ברזיל, ארגנטינה וגרמניה (אקדמיה לאופולדינה). באקדמיה ועדה האמונה על ליווי פעילותה הבין-לאומית של האקדמיה ועל ייזום פיתוח יחסיה עם אקדמיות עמיתות. סגן הנשיאה פרופ' ב"ז קדר הוא יושב ראש הוועדה, וחבריה הם פרופ' נילי כהן ופרופ' מיכאל סלע.

במסגרת ההסכמים האלה ביקרו בישראל בתקופת הדיווח (מה-1 באפריל 2012 עד ה-31 במרס 2013) 59 מדענים מ-13 אקדמיות (בשנה הקודמת ביקרו 56 מדענים מ-10 אקדמיות), ובסך הכול הם שהו בארץ 75 שבועות (83 שבועות בשנה הקודמת). ייתכן שנתונים אלה משקפים קשיים תקציביים של האקדמיות העמיתות במדינות מסוימות במרכז אירופה ובמערבה. עשרים וארבעה מדענים ישראלים (35 בשנה הקודמת) ביקרו במסגרת ההסכמים המשותפים ב-10 מדינות זרות (11 בשנה הקודמת). נתונים אלה אינם כוללים את נציגי האקדמיה שמטרת נסיעתם הייתה לייצג את האקדמיה בישיבות של ארגונים בין-לאומיים.

האקדמיה מייצגת את ישראל בארגוני גג מדעיים בין-לאומיים כגון המועצה הבין-לאומית למדע (ICSU) והקרן האירופית למדע (ESF). האקדמיה עודדה את הקמתן של כעשרים ועדות תחומיות המייצגות את ישראל באיגודי המדע של איקס"ו, והיא משלמת את דמי החבר שלהן. האקדמיה תומכת בהשתתפות יושבי ראש הוועדות המדעיות הלאומיות בכינוסי האיגודים הבין-לאומיים למיניהם, ומשתתפת בייצוגן של כעשר ועדות בין-תחומיות באיקס"ו. האקדמיה מיוצגת בכמה איגודים בין-לאומיים של אקדמיות לאומיות וכן בגופים ובתכניות של הקרן האירופית למדע, בוועדה הישראלית לאונסק"ו, בקרן הדו-לאומית ארצות-הברית-ישראל ובוועדה הגרמנית למלגות מינרבה.

5.1 קשרי מדע עם מדינות ועם אקדמיות למדעים

אוזבקיסטן

בשנת 1999 נחתם זיכרון דברים בעניין שיתוף פעולה מדעי בין האקדמיה ובין האקדמיה האוזבקית.

ביקר באוסטרליה

פרופ' יעקב גולנזר, מיקרוביולוגיה, האוניברסיטה העברית בירושלים

אוקראינה

בשנת 1993 נחתם ההסכם לשיתוף פעולה מדעי עם האקדמיה האוקראינית. עניינו שיתוף פעולה במחקרים, בסדנאות ובסימפוזיונים, חילופי מדענים וחילופי מידע.

ביקרו בישראל

Dr. Petro Tsarenko, Phycology
Dr. Natalia Sybirna, Biology
Dr. Andrii Sybirnyi, Biology
Dr. Sergiy Mosyakin, Botany

אוסטריה

ההסכם לשיתוף פעולה בין האקדמיה ובין האקדמיה האוסטרית נחתם בשנת 1993. עיקרו ביקורים הדדיים של מדענים בכירים, חילופי מידע, מחקרים משותפים ובדיקת האפשרות להקמת מרכזי מחקר משותפים.

ביקר באוסטריה

פרופ' דוד יעקבי, היסטוריה, האוניברסיטה העברית בירושלים

ביקר בישראל

Prof. Peter Schuster, Chemistry

אזרבייג'ן

בשנת 1994 נחתם ההסכם לשיתוף פעולה מדעי בין האקדמיות.

אוסטרליה

בשנת 1998 נחתם ההסכם לשיתוף פעולה מדעי עם האקדמיה האוסטרלית. בחודש פברואר 2011, במסגרת ביקורה בארץ, ביקרה פרופ' Suzanne Cory, נשיאת האקדמיה הלאומית האוסטרלית, באקדמיה ונפגשה עם נשיאת האקדמיה וחברי מועצת האקדמיה. במסגרת הדיון נשקלו צעדים אפשריים להידוק הקשרים בין האקדמיות ולהרחבתם. בדצמבר 2012 סייעה האקדמיה באירוח משלחת בת 11 חוקרים בכירים במדעי המוח אשר השתתפו בכינוס החברה הישראלית למדעי המוח. בראש המשלחת עמד פרופ' ד"ר אלן פינקל, הנשיא הנכנס של האקדמיה האוסטרלית למדעים טכנולוגיים והנדסה. נשיאת האקדמיה אירחה את המשלחת בארוחת ערב חגיגית שבה השתתפו גם השר האוסטרלי לבריאות הנפש והזדקנות מר מיכאל בטלר ושגרירת אוסטרליה בישראל, גב' אנדריאה פאלקנר.

איטליה

ההסכם לשיתוף פעולה מדעי בין האקדמיות נחתם בשנת 2000.

אלבניה

בחודש אפריל 2004, בעת ביקורם של סגן נשיא האקדמיה האלבנית והמזכיר המדעי הכללי באקדמיה, נחתם בירושלים ההסכם לשיתוף פעולה מדעי בין שתי האקדמיות.

אסטוניה

בשנת 1995 נחתם ההסכם לשיתוף פעולה מדעי בין האקדמיות.

ארגנטינה

בספטמבר 2012 חתמו נשיאי האקדמיה הישראלית והאקדמיה הארגנטינאית, בירושלים ובבואנוס איירס, על הסכם

והטכניון ומיזם נוסף המשותף למכון לכימיה כללית ואי-אורגנית ולחוקר מאוניברסיטת בר-אילן. בספטמבר 2012 השתתפה משלחת בת שבעה חוקרים ישראלים בכינוס רב-לאומי בוורנה, בולגריה, בנושא מושגים מקראיים במסורת הסלבנית.

ביקרו בישראל

Prof. Peter Lubomirov Stanchev,
Mathematics

Prof. Klimentina-Ilieva Ivanova,
Philology

Prof. Angela Slavova Popivanova,
Mathematics

Prof. Petar Radoev Popivanov,
Mathematics

Prof. Avram Eskenazi, Mathematics

ביקרו בבולגריה

פרופ' סיריל אסלנוב, בלשנות, אוניברסיטת תל-אביב

ד"ר ישעיהו גרובר, היסטוריה, האוניברסיטה העברית בירושלים

פרופ' אלכסנדר קוליק, לימודים סלביים ויהודיים, האוניברסיטה העברית בירושלים

פרופ' וולף מוסקוביץ, לימודים סלביים, האוניברסיטה העברית בירושלים

ד"ר מיכאל שניידר, פילוסופיה יהודית, אוניברסיטת בר-אילן

פרופ' דן שפירא, לימודי המזרח התיכון, אוניברסיטת בר-אילן

פרופ' משה טאובה, לימודים סלביים, האוניברסיטה העברית בירושלים

פרופ' פיליפ עין-דור, אינפורמטיקה, אוניברסיטת תל-אביב

ברזיל

בחודש ספטמבר 2012 הסכימו נשיאת האקדמיה הישראלית ונשיא האקדמיה הברזילאית למדעים לקיים בברזיל סדנה דו-לאומית בנושא פרמקולוגיה.

לשיתוף פעולה מדעי, המדגיש קיום סדנאות דו-לאומיות.

ארמניה

בשנת 1992 נחתם ההסכם לשיתוף פעולה מדעי בין האקדמיות. ההסכם כולל עידוד מחקרים משותפים וחילופי מידע בין קהילות המחקר הישראלית והארמנית. האקדמיה הארמנית פועלת בשיתוף עם האקדמיה לקידום תיעוד הניב הירושלמי של השפה הארמנית, ולשם כך ביקרה בארץ חוקרת-מומחית מאוסטריה, Dr. Jasmine Dum-Tragut.

ביקרה בארמניה

ד"ר שלה גורנשטיין, תזונה, האוניברסיטה העברית בירושלים

ארצות הברית

בשנה האחרונה, ובעקבות פעילות נמרצת של ד"ר מאיר צדוק, נחתם הסכם עם האקדמיה האמריקאית הלאומית למדעים (NAS) לשיתוף פעולה שיתבטא בקיום כינוסים משותפים במסגרת התכנית הכוללת של Kavli Frontiers of Science. הכינוסים הם בין-תחומיים המשלבים תחומים במדעי הטבע והחברה. ההכרזה על התכנית המשותפת התקיימה בתחילת חודש פברואר בישיבה המשותפת של מועצות ה-NAS, NAE ו-IOM בקליפורניה. פרופ' רות ארנון וד"ר מאיר צדוק נפגשו בניו יורק עם הוועד המנהל של אגודת שוחרי המחקר הבסיסי בישראל.

בולגריה

בשנת 1995 נחתם ההסכם לשיתוף פעולה מדעי בין האקדמיות. במסגרת ההסכם מתקיימים שלושה מיזמים במתמטיקה המשותפים לחוקרי המכון למתמטיקה של האקדמיה הבולגרית ולחוקרים באוניברסיטת בן-גוריון בנגב, אוניברסיטת תל-אביב

בריטניה

בפוטסדם בחודש דצמבר 2012, בהשתתפות 26 חוקרים צעירים מכל צד. (ראו לעיל בפרק "החטיבה למדעי הרוח", בסעיף "GISFOH German-Israeli Frontiers of the Humanities").

עם סיומו של מיזם משותף נוסף עם ה-BBAW: מדע ושלוש - מדע ומלחמה, נשקלת סדרת סדנאות משותפת חדשה אשר תעסוק בתפיסת מושג המודרניזציה בשלוש הדתות המונותאיסטיות.

באוקטובר 2012 התקיימו באקדמיה דיון וארוחת ערב חגיגית במסגרת ביקור פרדה של Prof. Mathias Kleiner נשיאה היוצא של הקרן הלאומית הגרמנית למדע (DFG), מראשי מערכת ההשכלה הגבוהה בארץ. השתתפו: פרופ' רות ארנון, ד"ר מאיר צדוק, פרופ' ב"ז קדר, בוב לפידות ונציגי אוניברסיטאות המחקר, Prof. Mathias Kleiner and Dr. Christoph Muhlberg, DFG Director General

ביקר בגרמניה

ד"ר מרעי סאמר, ביולוגיה, מכללת בראודה

דרום-קוראה

ההסכם לשיתוף פעולה בין האקדמיות נחתם בשנת 1990, ועניינו חילופי מדענים, חילופי מידע וסמינרים משותפים. במסגרת זו ביקר פרופ' אברהם ניצן בקוראה וסייר בכמה מעבדות. בשנה הבאה יגיע ביקור הגומלין של מדען קוראני בתחום שייקבע על ידי האקדמיה.

ביקר בישראל

Prof. Jinwoo Cheon, Chemistry

האיחוד האירופי

לישראל מעמד של חבר מן החוץ בתכנית המסגרת המדעית השביעית של האיחוד האירופי. פרופ' דוד הורן מייצג את האקדמיה בפורום האסטרטגי האירופי לתשתיות מחקר

בחודש ינואר 2012 ביקר באקדמיה נשיא האקדמיה הבריטית Prof. Sir Adam Roberts ונפגש עם נשיאת האקדמיה וחברי המועצה. בדיון הובע עניין משותף בקיום סדנאות דו-לאומיות. בחודש יולי 2013 נפגש מר בוב לפידות באקדמיה עם ראש המרכז הבריטי לחקר הלוונט (יחידה של האקדמיה הבריטית) ד"ר פינליסון ועם ד"ר ג'יימי לאוול וד"ר מנדי טרנר, המנהלת היוצאת והמנהלת הנכנסת, בהתאמה, של מכון קניון, הסניף הירושלמי של ה-CBRL.

גרזיה

בשנת 1992 נחתם ההסכם לשיתוף פעולה מדעי בין האקדמיות.

ביקרו בישראל

Dr. Maya Jobava, Microbiology
Dr. Lali Kutateladze, Microbiology
Dr. Vladimir Elisashvili, Microbiology

גרמניה

ההסכם לשיתוף פעולה מדעי בין האקדמיה ובין האקדמיה של ברלין-ברנדברג (BBAW) נחתם בשנת 2000. הצדדים הסכימו לתת חסות למפעל ההוצאה לאור של מהדורה ביקורתית של כל כתבי מרטין בובר. באוקטובר 2003 ביקרה באקדמיה משלחת מן הקרן למדע של גרמניה, DFG, בראשות נשיאה פרופ' ארנס לודוויג וינקר. במעמד זה חתמו נציגי האקדמיה, נציגי הקרן הלאומית למדע ונציגי DFG על הסכם משולש לשיתוף פעולה מדעי. בחודש ינואר 2009 חתמה האקדמיה על הסכם עם קרן אלכסנדר פון הומבולדט הגרמנית. ההסכם דן בקיום סדרה של כינוסי מדע משותפים אשר יתקיימו בארץ ובגרמניה, לסירוגין, אחת לשנה, תחת הכותרת German-Israeli Frontiers of the Humanities. המפגש הרביעי התקיים

הונגריה

בשנת 1990 הופעל ההסכם לשיתוף פעולה מדעי בין האקדמיות. ההסכם כולל חילופי מדענים, פרסומים משותפים, סמינרים משותפים וחילופי מידע. הוסכם שבוגרים מצטיינים של Central European University יוכלו להשתלם באוניברסיטאות בארץ לתקופה של עד שנה. בחודש נובמבר 2012 הרצתה פרופ' רות ארנון בכינוס World Science Forum בבודפשט.

ביקרו בישראל

Dr. Tibor Janda, Agriculture

Dr. Gabriella Szalai, Agriculture

Prof. Laszlo Wojnarovits, Chemistry

Prof. Erzsebet Takacs, Chemistry

הרשות הפלסטינית

(ראו להלן בסעיף "מפעלים אזוריים")

טג'יקיסטן

ההסכם לשיתוף פעולה עם טג'יקיסטן נחתם בשנת 1994.

טורקיה

ההסכם לשיתוף פעולה מדעי עם האקדמיה הטורקית נחתם באנקרה באפריל 2002.

טייוואן

באוגוסט 1994 נחתם ההסכם לשיתוף פעולה מדעי עם אקדמיה סיניקה. בינואר 2013 ביקרה באקדמיה, ונפגשה עם נשיאת האקדמיה וחברי המועצה, משלחת מאוניברסיטת צינגחואה בטייוואן, בראשותו של נשיאה, Prof. Lih Chen.

יפן

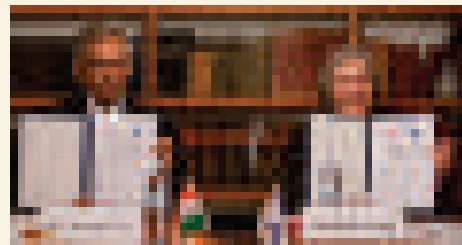
באוקטובר 2012 ייצג פרופ' חנוך גוטפרוינד את האקדמיה במפגש השנתי של הפורום

(European Strategy Forum) ESFRI - והשתתף (on Research Infrastructures) - ושיבתה בחודש מאי 2011 ברומניה.

הודו

בשנת 1993 נחתם ההסכם לשיתוף פעולה מדעי בין האקדמיות בתחום המדעים המדויקים. לפי ההסכם יבקרו בכל שנה מדען ישראלי בכיר בהודו ומדען הודי בכיר בישראל, לסירוגין.

בנובמבר 2012 ביקרה בארץ משלחת בת ארבעה חוקרים בראשות Prof. Krishan Lal. בעת הביקור נפגשו חברי המשלחת עם חברי מועצת האקדמיה, ונשיאי שתי האקדמיות חתמו על הסכם חדש, המדגיש קיום סדנאות דו-לאומיות ותכניות מדע משותפים.

נשיאת האקדמיה ונשיא האקדמיה ההודית

ביקרו בישראל

Prof. Alok Bhattacharya

Prof. Krishan Lal

Dr. Alok Moitra

Prof. M. L. Munial

ביקר בהודו

ד"ר מיכאל גולוסובסקי, פיזיקה, האוניברסיטה העברית בירושלים

הולנד

ההסכם לשיתוף פעולה מדעי בין האקדמיות כולל חילופי מדענים, פרסומים משותפים, סמינרים משותפים וחילופי מידע.

"מדע וטכנולוגיה למען החברה האנושית", בקיטו.

של המרכז האקדמי בבייג'ינג. ביולי 2012 התקיים דיון משותף של חברי מועצת האקדמיה עם חברי משלחת בת תשעה אנשים מלשכת היועצים של מועצת העם הסינית, בראשות יושב ראש הלשכה Prof. Chen Jinyu, במסגרת ביקורה בארץ.

ירדן

(ראו להלן בסעיף "מפעלים אזוריים").

לטוניה

בשנת 1999 נחתם ההסכם לשיתוף פעולה מדעי בין האקדמיות. ההסכם כולל עידוד מחקרים משותפים וחילופי מידע בין האקדמיות וכן בין קהילות המחקר הישראלית והלטונית.

ביקר בישראל

Prof. Isaak Rashal, Biology

מצרים

(ראו להלן בסעיף "מפעלים אזוריים" ובסעיף "קשרים עם מוסדות בין-לאומיים").

סין

בשנת 1988 ביקרה בסין משלחת מהאקדמיה ויחד הקימו שתי האקדמיות את המרכז האקדמי הישראלי בבייג'ינג עוד טרם כינון היחסים הדיפלומטיים בין הממשלות. בשנת 1991 נחתם הסכם עם האקדמיה הסינית למדעים, ובשנת 2000 נחתם הסכם לשיתוף פעולה בין האקדמיה ובין האקדמיה הסינית למדעי החברה. לפי ההסכמים יוקמו מפעלי מחקר משותפים, יתקיימו סדנאות וסימפוזיונים ויהיו חילופי מדענים. בחודש מרס 2012 ביקר באקדמיה Prof. Chunli Bai, נשיא האקדמיה הסינית למדעים, בראש משלחת של שבעה חוקרים. המשלחת נפגשה עם נשיאת האקדמיה וחברי המועצה. בדיון הזכר ההסכם הרב-שנתי אשר נחתם בין קרנות המדע של שתי המדינות. עלו הצעות לחיזוק הקשרים בין האקדמיות, ובהן קיום סדנאות מדעיות בין-תחומיות דו-לאומיות וקיום כינוס משותף לציון 25 שנה להיווסדו

סלובניה

ההסכם לשיתוף פעולה בין האקדמיות נחתם בשנת 1996.

סלובקיה

ההסכם לשיתוף פעולה בין האקדמיות נחתם בשנת 1995.

ביקרו בישראל

Dr. Stefan Chromik, Electrical Engineering

Dr. Iveta Smetanova, Geophysics

פולין

הסכם לשיתוף פעולה מדעי בין האקדמיות נחתם בשנת 1990. בשנת 2009 חתמו נשיאי שתי האקדמיות על חידוש ההסכם לשיתוף פעולה בין-לאומי בין האקדמיות.

ביקרו בישראל

Ms. Tomala Katarzyna Piotrowska, Immunology

Mr. Grzegorz Krasinski, Chemistry

Prof. Jan Maria Wojcicki,

Biocybernetics

Dr. Tadeusz Zadrozny, History of Art

Prof. Barbara Engelking, Philosophy

Dr. Françoise Argoul, Prof. Xavier Assfeld, Dr. Chantal Daniel, Dr. Odile Eisenstein, Dr. Philippe Hiberty, Dr. Anne Imberty, Dr. Richard Lavery, Dr. Chaouqui Misbah, and Dr. Philippe Sautet. הכינוס השני - במתמטיקה - ייערך בפריז ב-2013.

קנדה

לפי ההחלטה שהתקבלה בוועדה לקשרי חוץ יזמה האקדמיה קשר עם החברה המלכותית בקנדה (RSC), שהיא המקבילה הקנדית לאקדמיה. בעקבות זאת חתמו Prof. Yolande Grisé, נשיאת ה RSC, ופרופ' רות ארנון על הסכם לשיתוף פעולה, באוטווה, במאי 2012. הנשיאות מינו, כל אחת מטעמה, את Prof. Irving Abella ואת פרופ' חיים סידר להיות הנציגים ולגבש נושאים לסדנאות דו-לאומיות. הוחלט שנושא הסדנה הראשונה, שתתקיים בקנדה, יהיה Brain Plasticity and Learning.

רומניה

בשנת 1991 נחתם הסכם לשיתוף פעולה מדעי בין האקדמיות.

ביקרו בישראל

Dr. Lucian Nastasa-Kovacs, History
Dr. Elena Gabriela Ionita, Chemistry
Prof. Mihail-Nicolae Vasile, Philosophy
Dr. Dan-Florin Anghel, Physical Chemistry

ביקר ברומניה

פרופ' יגאל תלמי, פיזיקה, מכון ויצמן למדע

רוסיה

בנובמבר 1995 נחתם הסכם לשיתוף פעולה מדעי בין האקדמיות. ביולי 2012 התקיימה

Prof. Barbara Lichočka, Archaeology
Dr. Kijowska Malgorzata, Geography
Dr. Anna Bucala, Geography
Prof. Beata Konikowska, Computer Science
Dr. Jolanta Mlynarczyk, Archaeology
Dr. Hanna Kalamarz Kubiak, Fish Physiology
Prof. Joanna Maria Sosnowska, Art

ביקרו בפולין

פרופ' ברוך גרנובסקי, מתמטיקה, הטכניון
פרופ' ריצ'רד כהן, היסטוריה, האוניברסיטה העברית בירושלים
ד"ר מרים ריינר, היסטוריה, אוניברסיטת בר-אילן

צ'כיה

ביוני 1991 נחתם ההסכם לשיתוף פעולה עם האקדמיה הצ'כית. ההסכם חודש בשנת 1999.

ביקרו בישראל

Dr. Jiri Friedl, History
Dr. Jan Zouplna, History
Prof. Marian Fabian, Mathematics
Dr. Jan Kolacek, Physics

ביקר בצ'כיה

ד"ר אלכסנדר יופה, מתמטיקה, הטכניון

צרפת

ההסכם לשיתוף פעולה בין האקדמיה ובין האקדמיה הצרפתית למדעים של המכון הצרפתי (Institut de France) נחתם בשנת 1989. לפי ההסכם כל אקדמיה תארח מדען בכיר מן המדינה האחרת אחת לשנתיים, לסירוגין. במסגרת הידוק הקשרים בין האקדמיות הוחלט על קיום הכינוס המדעי הדו-לאומי הראשון בנושא כימיה תאורתית, בירושלים, בתאריכים 13-15 במאי 2012. השתתפו אחד-עשר מדענים מצרפת:

Dr. Carlo Adamo, Dr. Alain Arneodo,

במוסקווה ובסנקט־פטרבורג שברוסיה הסדנה הדו־לאומית ה־11 בנושא אופטימיזציה של הרכב, מבנה ותכונות של חומרים מתכתיים, תחמוצתיים, מורכבים, חומרי ננו וחומרים אמורפיים. מרוסיה השתתפו כחמישה־עשר מדענים, ומישראל – שישה.

השתתפו בסדנה הדו־לאומית במוסקווה ובסנקט־פטרבורג:

פרופ' דן שכטמן, הטכניון, פרופ' דן מאירשטיין, אוניברסיטת אריאל, פרופ' בוריס צוקרבלט, אוניברסיטת בן־גוריון בנגב, ד"ר אלכס לוגובסקוי, אוניברסיטת אריאל, פרופ' מיכאל זינגרד, אוניברסיטת אריאל, פרופ' מיכאל רוט, האוניברסיטה העברית בירושלים

ביקר בישראל

Prof. Vladimir I. Dorofeev,
Geography

שוודיה

בשנת 1974 נחתם הסכם לשיתוף פעולה בין האקדמיות. אחת לכמה שנים נערך סימפוזיון דו־לאומי. בעקבות מגעים עם המזכיר הקבוע של האקדמיה המלכותית השוודית הוסכם על חידוש הקשרים והידוקם. הקשרים יתבטאו בקיום כינוסים משותפים שבהם ישתתפו 10–13 מדענים בכירים וצעירים מכל צד. הכינוס הראשון יתקיים ב־2013 בשוודיה, והשני – בשנת 2014 – בארץ. האקדמיה המארחת תקבע את נושא הכינוס.

תאילנד

בשנת 1992 נחתם מזכר הבנה לשיתוף פעולה מדעי בין האקדמיה ובין המכון הלאומי למחקר של תאילנד. במסגרת זאת נעשה בשנים האחרונות מחקר משותף בנושא שיפור פרי הפיטאיה.

5.2 מפעלים אזוריים

נשיאי האקדמיות ומועצות המדע של אזור המזרח התיכון

בשנת 1994 נוסד בווינגטון איגוד נשיאי האקדמיות ומועצות המדע של אזור המזרח התיכון בהשתתפות ירדן, הרשות הפלסטינית, מצרים וישראל ובחסות האקדמיות הלאומיות של ארצות הברית. האיגוד החליט לקיים פגישות סדירות באזור וכן מחקרים, סדנאות ופעולות משותפות. הנושא הראשון שנבחר היה השימוש במדע ובטכנולוגיה להגדלת כמויות המים בארצות האזור ולשיפור איכותם. נבחרו גם תחומים אלה: מחסורים תזונתיים במיקרו-נוטריאנטים ומגוון המינים והשימוש בתקשורת אלקטרונית ברפואה מרחוק. בינואר 2002 הוחלט לפעול בשני תחומים נוספים: יצירת מקומות עבודה ופיתוח בר-קיימא באזורי מדבר. כן הוחלט לצרף מדענים צעירים מצטיינים מן האזור לתכנית FOSE (Frontiers of Science and Engineerin).

המחזור האזורי השני של FOSE התקיים בחודש מרס 2007 בסביליה, והאקדמיה האמריקאית התחילה בתכנון המחזור השלישי. עם סיום כינוס FOSE התקיימה ישיבה של ראשי אקדמיות מהרשות הפלסטינית, ירדן, ישראל, ספרד וארצות הברית, ובה גובשה תכנית עבודה להמשך ואומצו המלצות מהסדנה האזורית השנייה בנושא מחסורים תזונתיים במיקרו-נוטריאנטים, אשר התקיימה בירושלים במאי 2005.

בחודש ינואר 2008 התקיים בירדן המפגש החמישי של איגוד הנשיאים, ובאותה עת התקיימה סדרת סדנאות תכנון בנושאים אשר ראשי האקדמיות ראו בהם בעלי עדיפות (תת-תזונה של מיקרו-נוטריאנטים, מים, מקורות אנרגייה חלופיים, חיזוק תכניות הלימודים במדעים באוניברסיטאות וזיהום קרקעות). ראשי האקדמיות החליטו לכוון את המפעל הזה:

Association of Middle Eastern and US National Academies of Sciences

ב-10 ביולי 2008 התקיימה בבית האקדמיה ישיבה של מועצת התזונה האזורית (בהתהוות) בהשתתפות נציגים ישראלים, פלסטינים ואמריקאים. ב-15 ביולי 2008 התקיימה בעמאן פגישת עדכון בהשתתפות המנכ"ל החדש של המועצה הגבוהה למדע וטכנולוגיה, ובה הוא הסכים כי ירדן תמשיך ותשתתף בפרויקט התזונה. בחודש אפריל 2008 השתתפה משלחת של חוקרים ישראלים במפגש הראשון של קבוצת המזרח התיכון ואפריקה של האיגוד הבין-לאומי לאסטרונומיה בקהיר.

פרופ' יוחנן פרידמן ייצג את האקדמיה והרצה בכינוס המועצה הכללית של רשת האקדמיות באזור הים התיכון ואירופה (EMAN), אשר התקיים בחודש יוני 2011 במרוקו. הרשת קוראת לאקדמיות למדע של כל המדינות השוכנות לחופי הים התיכון לשתף פעולה למען פיתוח מדעי-איכותי.

המרכז האקדמי הישראלי בקהיר

המרכז האקדמי הישראלי בקהיר הוקם בשנת 1982 על ידי האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים ביזמת המוסדות להשכלה גבוהה והחברה המזרחית הישראלית. הקמת המרכז באה בעקבות הסכם התרבות בין ישראל למצרים ממרס 1979. האקדמיה מפעילה את המרכז במימן ות"ת. הרשויות המנחות את פעולת המרכז הן הנהלה ומועצה. משנת 2007 מנהל את המרכז פרופ' גבריאל מ' רוזנבאום, שתחומי התמחותו הם הלשון, הספרות והתרבות של מצרים המודרנית. פרופ' רחל גלון מרכזת את הקשרים בתחום מדעי הטבע.

משימתו העיקרית של המרכז האקדמי בקהיר היא להדק את הקשרים בין האוניברסיטאות ובין

החוקרים במצרים ובישראל, לסייע לחוקרים משתי המדינות להשיג חומר מספריות ומארכיונים בנושאי מחקרם ולטפח מחקרים משותפים. המרכז מפעיל ספרייה לשירותם של חוקרים וסטודנטים, ונישאות בו הרצאות אקדמיות בנושאים מגוונים מפי מרצים מישראל וכן הרצאות של אנשי רוח בולטים בישראל. מן הצד המצרי רוב המשתמשים בשירותי המרכז הם חוקרים וסטודנטים מצרים בתחומי הלשון והספרות העברית ובמדעי היהדות בכלל, ומן הצד הישראלי – חוקרים וסטודנטים בתחומי ההיסטוריה והתרבות המצרית והערבית. חוקרים משני הצדדים קיבלו מלגות ביקור בארץ או במצרים לשם קידום מחקריהם.

מספר המבקרים המקומיים במרכז ידע תנודות עם השנים והושפע תמיד ממצב היחסים בין ישראל למצרים ושכנותיה האחרות וכן מאירועים פוליטיים אחרים במזרח התיכון. בתקופות של מתיחות פוליטית ניכרת ירידה במספר המבקרים המצרים במרכז. עם זאת בכל מצב, גם בתקופות קשות, המרכז הוסיף לפעול כסדרו: קיים את ההרצאות באנגלית ובעברית והמשיך לתת שירות ולסייע למבקרים בו ולפונים אליו, הן מצרים הן ישראלים והן זרים השוהים בקהיר או מבקרים בה. בשנת תש"ע (2009–2010) קיים המרכז בהצלחה אירועים רבים ואירח אנשי אקדמיה ותרבות בולטים מישראל, אשר הרצו בתחומי התמחותיהם (בסך הכול 15 מרצים). כמו כן נערכו עוד שלושה אירועים של הקרנת סרטים ישראלים, מלווה בהקדמה של מנהל המרכז. כמו תמיד אירח המרכז מבקרים רבים, בודדים וקבוצות, מקצתם מחו"ל, וסייע לכמה חוקרים ישראלים שתחום התמחותם מצרים המודרנית ושהסתייעו במלגות מטעם המרכז כדי לקדם את מחקריהם.

מרצים וסטודנטים לתארים מתקדמים מהאוניברסיטאות השונות במצרים הוסיפו להגיע למרכז ולהשתמש בספרייתו. נציין שאנשי המרכז מקפידים כל העת להרחיב את הספרייה ולטפחה. לאחר השלמת תכנונו והקמתו של הקטלוג המקוון של ספריית המרכז החל תהליך עדכון הקטלוג כדי להנגישו בעתיד גם דרך המרשתת. בגלל המצב הפוליטי (ראו להלן) נדחתה פתיחת אתר המרכז במרשתת.

פרופ' גבריאל רוזנבאום ורעייתו מיכל, שסייעה בניהול המרכז האקדמי, סיימו את תפקידם באוקטובר 2010. פרופ' רוזנבאום התבקש להמשיך ולמלא את תפקיד המנהל למשך מסמטר נוסף, עד הגעת מחליפו, נענה לבקשה והגיע למרכז האקדמי לתקופות שהייה קצרות, לפי הסדר שאושר עם האוניברסיטה העברית בירושלים. הדבר הביא לידי צמצום פעילות ההרצאות במרכז האקדמי, אבל ספריית המרכז נשארה פתוחה ברציפות.

ב-25 בנואר 2011 החלה במצרים מהפכה שבעקבותיה הודח הנשיא וחלו שינויים במשטר. בשל האירועים האלימים בקהיר נאלץ מנהל המרכז להתפנות ממצרים עם רבים מאנשי שגרירות ישראל וישראלים אחרים. כמו מוסדות אחרים ומקומות עבודה רבים בקהיר נסגר המרכז האקדמי ופעילותו הושבתה לכשבוועיים, ובקצם נפתח שוב על ידי העובדים המצרים. לאחר כחודש, כשהמצב אפשר זאת, חזר מנהל המרכז לקהיר והמרכז חזר לתפקד ולסייע למבקרים בו.

בספטמבר 2011 הותקפה שגרירות ישראל בקהיר על ידי קבוצה גדולה של מפגינים. בעקבות התקפה זו פונו כל אנשי השגרירות מקהיר, בניין השגרירות נסגר, וגם המרכז האקדמי נאלץ לסגור את שעריו. מאז ועד למציאת אתר חדש לשגרירות הפעילות הדיפלומטית הישראלית מתנהלת מחוץ לשגרירות, והנוכחות הישראלית בקהיר צומצמה. המרכז וספרייתו פתוחים שוב למבקרים, המוסיפים להגיע כל העת, להשתמש בספרייה ואף להזמין חומר עיוני מישראל.

המרכז האקדמי שמר תמיד על עצמאותו האקדמית והניהולית, אך בתחום האבטחה היה כפוף להנחיות מחלקת הביטחון של משרד החוץ, ובפועל אבטחת המקום הייתה באחריות קציני הביטחון של שגרירות ישראל בקהיר. כל עוד לא נפתחה מחדש השגרירות בקהיר, אי אפשר לאבטח את המרכז כבעבר, והמצב בו לא ישתנה. נעשים מאמצים רבים כדי לשמר את המרכז האקדמי ואת מעמדו כבלתי תלוי בעניינים פוליטיים ולהמשיך בפעילות גם בתנאים החדשים שנכפו עליו, ומאמצים אלה אכן עולים יפה (המגעים בין ישראל למצרים על פתיחה מחודשת של השגרירות בקהיר עדיין נמשכים). במצב הנוכחי אי אפשר לשלוח לקהיר מנהל חדש למרכז האקדמי. פרופ' רוזנבאום הסכים להמשיך ולמלא את התפקיד בהתנדבות. הוא שומר על קשר רצוף עם המרכז ואף מגיע לקהיר לביקורים קצרים כדי לפגוש את אנשי המרכז וכן ידידים ומקורבים של המרכז.

5.3 קשרים עם מוסדות בין-לאומיים

איִקִס"ו - המועצה הבין-לאומית למדע

איִקִס"ו - (International Council for Science) ICSU, שנוסדה בשנת 1931, היא ארגון הגג של איגודי המדע הבין-לאומיים. האקדמיה מייצגת את ישראל באיִקִס"ו וב-23 האיגודים המדעיים החברים בה ומשתתפת בשמונה ועדות בין-תחומיות של איִקִס"ו. מדענים ישראלים מכהנים באיִקִס"ו בתפקידים בכירים בכמה איגודים. נשיאת האקדמיה מייצגת את האקדמיה בכינוסי המועצה הכללית של איִקִס"ו.

הוועדות הלאומיות המקבילות לאיגודים הבין-לאומיים

נשיאת האקדמיה ממנה ועדות לאומיות בהתאמה לאיגודים הבין-לאומיים המסונפים לאיִקִס"ו כאשר יש עניין בדבר מבחינת קידום המדע הישראלי. יו"ר הוועדה הלאומית הוא נציג האקדמיה ומדינת ישראל באיגוד הבין-לאומי המסונף לאיִקִס"ו. הוועדות הלאומיות מדווחות לאגודות הבין-לאומיות על הנעשה בישראל ומעדכנות את המדענים בישראל בכל הנוגע לתכניות בין-לאומיות בתחומי מחקרם. האקדמיה תומכת בתשלום דמי החבר השנתיים הישראליים באגודות ובארגונים הבין-לאומיים של איִקִס"ו. האקדמיה משתתפת גם במימון ההוצאות הכרוכות בהשתתפות נציגים מטעמה בכינוסי האיגודים הבין-לאומיים.

האיגודים המדעיים המסונפים לאיִקִס"ו ויושבי ראש הוועדות הלאומיות הקשורות אליהם

- ◆ האיגוד הבין-לאומי לאסטרונומיה (IAU) - ד"ר שי צוקר, יו"ר הוועדה הלאומית לאסטרונומיה
- ◆ האיגוד הבין-לאומי לגאודזיה ולגאופיזיקה (IUGG) - פרופ' זאב לוין, יו"ר הוועדה הלאומית לגאודזיה ולגאופיזיקה
- ◆ האיגוד הבין-לאומי לכימיה טהורה ושימושית (IUPAC) - פרופ' שלמה מרגל, יו"ר הוועדה הלאומית לכימיה
- ◆ האיגוד הבין-לאומי למדעי הרדיו (URSI) - פרופ' אהוד היימן, יו"ר הוועדה הלאומית למדעי

הרדיו

- ◆ האיגוד הבין-לאומי לפיזיקה טהורה ושימושית (IUPAP) – פרופ' מוטי הייבלום, יו"ר הוועדה הלאומית לפיזיקה
- ◆ האיגוד הבין-לאומי לחקר המוח (IBRO) – פרופ' ידן דודאי, יו"ר הוועדה הלאומית לחקר העצב
- ◆ האיגוד הבין-לאומי למדעים ביולוגיים (IUBS) – פרופ' יוסי לוי, יו"ר הוועדה הלאומית למדעי הביולוגיה
- ◆ האיגוד הבין-לאומי לגאוגרפיה (IGU) – פרופ' יצחק שנל, יו"ר הוועדה הלאומית לגאוגרפיה
- ◆ האיגוד הבין-לאומי לקריסטלוגרפיה (IUCr) – פרופ' עודד ליבנה, יו"ר הוועדה הלאומית לקריסטלוגרפיה
- ◆ האיגוד הבין-לאומי למכניקה תאורתית ושימושית (IUTAM) – פרופ' מיילס רובין, יו"ר הוועדה הלאומית למכניקה עיונית ושימושית
- ◆ האיגוד הבין-לאומי להיסטוריה ולפילוסופיה של המדע (IUHPS) – פרופ' נח עפרון, יו"ר הוועדה הלאומית להיסטוריה ולפילוסופיה של המדע
- ◆ האיגוד הבין-לאומי למתמטיקה (IMU) – מינוי יו"ר חדש לוועדה הלאומית למתמטיקה בשלבי אישור
- ◆ האיגוד הבין-לאומי למדעים פיזיולוגיים (IUPS) – פרופ' אסתר שהמי, יו"ר הוועדה הלאומית לפיזיולוגיה
- ◆ האיגוד הבין-לאומי לביוכימיה ולביולוגיה מולקולרית (IUBMB) – פרופ' יוסף ירדן, יו"ר הוועדה הלאומית לביוכימיה ולביולוגיה מולקולרית
- ◆ האיגוד הבין-לאומי לביופיזיקה טהורה ושימושית (IUPAB) – פרופ' גלעד הרן, יו"ר הוועדה הלאומית לביופיזיקה
- ◆ האיגוד הבין-לאומי לפרמקולוגיה בסיסית וקלינית (IUPhar) – פרופ' פרנצ'סקה לוי-שפר, יו"ר הוועדה הלאומית לפרמקולוגיה
- ◆ האיגוד הבין-לאומי למדעי הגאולוגיה (IUGS) – פרופ' יגאל אראל, יו"ר הוועדה הלאומית לגאולוגיה
- ◆ האיגוד הבין-לאומי לאימונולוגיה (IUIS) – פרופ' עמוס עציוני, יו"ר הוועדה הלאומית לאימונולוגיה
- ◆ האיגוד הבין-לאומי למיקרוביולוגיה (IUMS) – פרופ' אליאורה רון, יו"ר הוועדה הלאומית למיקרוביולוגיה
- ◆ האיגוד הבין-לאומי למדעי התזונה (IUNS) – פרופ' אליוט בארי, יו"ר הוועדה הלאומית לתזונה

ועדות בין-תחומיות ויושבי ראש הוועדות הלאומיות הקשורות אליהן

- ◆ הוועדה לחקר החלל (COSPAR) – פרופ' דניאל וייס, יו"ר הוועדה הלאומית לחקר החלל
- ◆ הוועדה לנתונים מדעיים וטכנולוגיים (CODATA) – פרופ' ניב אחיטוב, יו"ר הוועדה הלאומית לנתונים מדעיים וטכנולוגיים
- ◆ הוועדה המדעית לבעיות הסביבה (SCOPE) – פרופ' תמר דיין, יו"ר הוועדה הלאומית לבעיות הסובב

- ◆ הוועדה המדעית לפיזיקה של הארץ והשמש (SCOSTEP) – פרופ' סמי קופרמן, נציג ישראל
- ◆ הוועדה המדעית לחקר האוקיאנוגרפיה (SCOR) – פרופ' יוסי לוי, פרופ' ג'ון הול ופרופ' אברהם הכט, הוועדה המדעית לחקר הימים
- ◆ הוועדה הבין-לאומית לחקר הרביעון (INQUA) – ד"ר אהובה אלמוגי, יו"ר הוועדה הלאומית לחקר הרביעון
- ◆ הוועדה לתכנית הבין-לאומית לגאוספרה-ביוספרה (IGBP) – פרופ' דן יקר, יו"ר הוועדה הלאומית לחקר הגאוספרה והביוספרה
- ◆ הוועדה המדעית של התכנית הבין-לאומית למדעי הגאולוגיה – פרופ' עמוס בין, חבר הוועדה

מדענים ישראלים נושאי תפקידים בכירים באיקס"ו

- פרופ' אורי שמיר – חבר מועצת איקס"ו (ICSU)
- פרופ' יהודה שבח – יו"ר הוועדה לכימיה של קרקע ומים של האיגוד הבין-לאומי לכימיה טהורה ושימושית (IUPAC)
- פרופ' מנחם יערי – חבר בוועדה לחופש ואחריות בניהול המדע (ICSU/CFRS)
- פרופ' פרנק הרבשטיין – יו"ר הוועדה למולקולות קטנות של האיגוד הבין-לאומי לקריסטלוגרפיה (IUCr)
- פרופ' קולין פרייס – חבר בהנהלת האגודה הבין-לאומית למטרולוגיה ולמדעי האטמוספרה (IUGG/IAMAS)
- פרופ' ניב אחיטוב – חבר מועצת הוועדה לנתונים מדעיים וטכנולוגיים (CODATA)
- ד"ר ראובן גרנות, באמצעות הוועד הלאומי ל-CODATA (שהוא חבר בו) – יזם וריכז כינוס בין-לאומי בושא ניטור פסיבי מרחוק של קשישים בבתיאם
- פרופ' איתמר פרוקצ'ה, פרופ' דוד גרשוני, פרופ' אדריס תיתי ופרופ' ג'ון אדלר – חברי הוועדות המרכזיות של האיגוד הישראלי לפיזיקה טהורה ושימושית (IUPAP)
- פרופ' אהרון קלרמן – סגן נשיא האיגוד הבין-לאומי לגאוגרפיה (IGU)
- פרופ' זאב לוי – נשיא המועצה הבין-לאומית לעננים ומשקעים (ICCP)
- פרופ' מיילס רובין ופרופ' יצחק גולדהירש – חברים במועצה הכללית של האיגוד הבין-לאומי למכניקה תאורתית ושימושית (IUTAM); פרופ' יצחק גולדהירש, פרופ' בנקס-סילס ופרופ' סטיאסני – חבר הנהלה, חבר בוועדת קונגרסים וחבר בוועדת הסימפוזיונים, בהתאמה, של IUTAM
- פרופ' דן יקר – חבר המועצה המדעית של התכנית הבין-לאומית לגאוספרה-ביוספרה (IGBP)
- פרופ' אליאורה רון – הסגנית של ראש חטיבת הבקטריוולוגיה והמיקרוביולוגיה של האיגוד הבין-לאומי למיקרוביולוגיה (IUMS)
- פרופ' נח ברוש – סגן נשיא המחלקה לחלל ואסטרופיזיקה של אנרגיות גבוהות של האיגוד הבין-לאומי לאסטרונומיה (IAU)
- פרופ' פרנצ'סקה לוי-שפר – יזמה הקמת מחלקה חדשה ב-IUPHAR, העוסקת באימונופרמקולוגיה, והיא יושבת הראשה

הקרן האירופית למדע (European Science Foundation)

הקרן האירופית למדע היא גוף-על של האקדמיות למדעים ומועצות המחקר האירופיות. משתייכים אליה 49 גופים לא-ממשלתיים מ-23 מדינות אירופיות. לאקדמיה הלאומית הישראלית למדעים מעמד של משקיף. היא רשאית להשתתף בכל פעולות הקרן והיא אף מוזמנת לשגר משקיף לאספות הכלליות המתקיימות בשטרסבורג בכל שנה. מדינת ישראל, באמצעות ות"ת והאקדמיה, חברה מלאה בגל החמישי של הסקר האירופי החברתי – תכנית תשתית של הקרן במדעי החברה – אשר מודד ערכים ועמדות ב-30 מדינות אירופיות. ישראל היא המדינה היחידה מחוץ לגבולות אירופה החברה במפעל זה. החלק הישראלי בסקר מבוצע, בניהולו של פרופ' נח לויין-אפשטיין, על ידי מכון ב.י. ולוסיל כהן לחקר דעת קהל באוניברסיטת תל-אביב, והוא מייצג את ישראל בפורום מנהלי הסקרים.

האקדמיה משתתפת בישיבות של ועדות הקבע של הקרן. נציג האקדמיה בוועדה המתמדת למדעי הרוח הוא פרופ' בנימין איזק; נציג האקדמיה בוועדה המתמדת למדעי החברה הוא פרופ' אשר קוריאט; נציג האקדמיה בוועדות האירופיות למחקר רפואי הוא פרופ' ארנון נגלר; נציג האקדמיה בוועדה המתמדת למדעי הטבע ולהנדסה הוא פרופ' יוסף קלפטר; נציג האקדמיה בוועדה המתמדת למדעי החיים והסביבה הוא פרופ' גיורא שמחן.

האקדמיה מיוצגת בתכניות המדעיות וברשתות המחקר האלה של הקרן האירופית למדע:

ESS: European Social Survey

HCAA: Harmonic and Complex Analysis and its Applications (2008–2012)

FIMIN: The Functionality of Iron Minerals in Environmental Processes

(5/2009–5/2013)

COMSt: Comparative Oriental Manuscript Studies (2/2009–2/2014)

SILMI: Super Intense Laser-Matter Interactions (2011–2013)

לישראל מעמד של חבר חיצוני בתכנית המסגרת המדעית השביעית של האיחוד האירופי.

איגוד האקדמיות הבין-לאומי (UAI)

תפקידו של האיגוד לקדם שיתוף פעולה בין-לאומי בתחומי מחקר במדעי הרוח והחברה. חברות בו יותר מ-30 מדינות. האקדמיה משתתפת בכמה מפעלים של האיגוד, ובהם המפעלים לתולדות עם ישראל ותרבותו ולתולדות ארץ ישראל, מפת האימפריה הרומית, קטלוג האמנות היהודית, כתבי אבן רשד ועוד. פרופ' גדליה סטרומזה נבחר לרכז מפעל חדש של האיגוד בנושא זכויות האדם במרוצת הדורות. פרופ' מרגלית פינקלברג מייצגת את האקדמיה במועצות הכלליות של ה-UAI. בהיותו נשיא האיגוד לשעבר פרופ' שאול שקד משתתף בישיבות הוועד המנהל ובמועצות הכלליות של הארגון.

כל האקדמיות האירופיות (ALLEA)

ארגון זה, שנוסד בשנת 1994, משמש גוף מקשר ומתאם בין האקדמיות. האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים פועלת בו במעמד של חברה מייסדת. פרופ' מנחם יערי ייצג את האקדמיה במועצה הכללית של הארגון ברומא באפריל 2012, והוא נבחר להנהלת הארגון לשנים

2012–2014. ביוני 2012 השתתפה נשיאת האקדמיה בכינוס מיוחד של ALLEA בהלסינקי בנושא הוראת המדע המבוססת על שיטת התשאל – Inquiry Based Science Education.

Inter Academy Panel on International Issues

הוועדה הבין-אקדמית לנושאים בין-לאומיים (IAP) נוסדה בעקבות הוועידה העולמית בנושא אוכלוסיית העולם שהתקיימה בניו דלהי בשנת 1993. היא משמשת רשת לא פורמלית של אקדמיות ועושה להגברת מודעותו של הציבור לענייני מדע. על פי המלצת האקדמיה, פרופ' אורי שמיר הרצה בכינוס ה-IAP בנושא שימוש בר-קיימא במשאבי מים בסאר-פאולו בחודש יוני 2012. פרופ' רות ארנון ייצגה את האקדמיה בכינוס המועצה הכללית של IAP בריו דה ז'נרו בחודש פברואר 2012.

אקדמיה אירופית (Academia Europaea)

האקדמיה היא ארגון לא-ממשלתי הפועל כאקדמיה כלל-אירופית. עם חבריה נמנים עשרים ושישה ישראלים.

התאחדות האקדמיות והחברות המדעיות באסיה (Association of Academies and Societies of Sciences in Asia – AASSA)

ישראל נמנית עם מייסדי אגודת האקדמיות למדעים באסיה, המשמשת גוף מקשר ומתאם בין האקדמיות ביבשת זו. פרופ' דן שכטמן מייצג את האקדמיה בהתאחדות. האקדמיה זכתה במענק מטעם AASSA ו-IAP לקיים השתלמות בין-לאומית בנושא קידום היזמות בקרב מדענים ומהנדסים. ההשתלמות נדחתה משנת 2012 ומתוכננת לחודש אוקטובר 2013 בירושלים.

הרשת הבין-לאומית לזכויות האדם של אקדמיות וחברות מלומדים (The International Human Rights Council of Academies and Scholarly Societies)

פרופ' מנחם יערי מייצג את האקדמיה ברשת.

רשת האקדמיות של אירופה והים התיכון (European Mediterranean Academies Network – EMAN) (Inter-Academic Group for Development)

האקדמיה נמנית עם מייסדיה של הרשת, אשר הוקמה ביזמת האקדמיה הצרפתית. הקבוצה שמה לה למטרה להדק את הקשרים בין המדע לבין ההתנהגות המדעית המקצועית לבין ציפיות חברתיות; להפיץ ידע מדעי בקרב החברה תוך כדי שמירה על איכות מדעית באווירה חסרת פניות ועצמאית. פרופ' יוחנן פרידמן מייצג את האקדמיה במועצות הכללית של הרשת, והוא יזם פרויקט אשר מטרתו לקטלג ספרות עברית שתורגמה לערבית וספרות ערבית שתורגמה לעברית. בחודש אוקטובר 2012 השתתפו שני חוקרים ישראלים בקורס הכשרה מתקדמת בארכאולוגיה ים-תיכונית של הארגון. הקורס התקיים ברומא בחסות האקדמיה האיטלקית למדעים.

פגווש (Pugwash)

האקדמיה ממונה על ניהולה של ועדת פגווש הישראלית ועל הפעלתה. הארגון עוסק בבעיות של פירוק הנשק. ההשתתפות היא על בסיס אישי-מקצועי. ד"ר אהרון זוהר הוא יו"ר הוועדה הישראלית, והוא ייצג את האקדמיה כראש משלחת לכינוס המועצה הכללית בחודש יוני 2011 בברלין. ביולי ובאוקטובר 2012 אירחה קבוצת פגווש-ישראל סדנאות רב-לאומיות בנושא האיום הגרעיני האיראני. בינואר 2013 התקיימה באקדמיה פגישה של הוועדה הישראלית עם המזכ"ל הבין-לאומי של הארגון.

האקדמיה למדעים לעולם המתפתח (Academy of Sciences of the Developing World – TWAS)

האקדמיה למדעים לעולם המתפתח נוסדה בשנת 1983 בטריאסטה שבאיטליה. מיוצגים בה טובי המדענים מן העולם המתפתח. מטרתה לעודד מצוינות במדע ב"העולם הדרומי". לוועידות הדו-שנתיות של TWAS מוזמנים נציגי אקדמיות מכל העולם.

עוד ארגונים בין-לאומיים שהאקדמיה למדעים פעילה בהם

- ◆ הארגון הבין-לאומי לטלסקופ סולרי אירופי רחב (LETS)
- ◆ הוועד הלאומי הישראלי לאונסק"ו – האקדמיה משתתפת בישיבות הוועד ובפעולותיו. נציג האקדמיה משתתף בישיבות הוועד הפועל של הוועד הלאומי
- ◆ מועצת הנשיאים של התאחדות האקדמיות המזרח-תיכוניות ושל ארצות הברית. (ראו לעיל בסעיף "מפעלים אזוריים").
- ◆ החברה האירופית לפיזיקה (European Physical Society – EPS)
- ◆ הפרויקט האסטרטגי האירופי לתשתיות המדע האירופיות (European Strategy – ESFRI)
- ◆ (Forum on Research Infrastructures)